

ב"ה

סדר מכירת חמץ למעשה

מוגש לרגל חג הפסח תשפ"א

יו"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

סדר המכירה

- מרכזים את מוצרי וכלי החמץ במקום סגור ומסמנים מקומם. אצל הרב מפרטים על שטר את הכתובת המדויקת, ואת המקומות שבהם נמצא החמץ, וחותרים על השטר. אח"כ עושים קנין סודר בבגד השייך לרב (אבל אין הקנין מעכב). אין מנהגנו לתת לרב מפתח של המקומות המכורים. אם אינו יכול ללכת בעצמו לרב, ימנה שליח בכתב או בטלפון, ניתן לערוך מכירת חמץ בטופס המקוון של מכון הלכה חב"ד באתר: smslarav.co.il. נוהגים לתת לרב שכר טרחה.
- רצוי מאד להקדים וללכת לרב מספר ימים לפני פסח, אך אין צורך לסגור את מקומות החמץ לפני שממנה את הרב כשליחו, אלא לפני שהרב מוכר את החמץ לנכרי – בערב פסח.

לאחר המכירה

- החל מזמן איסור חמץ בערב פסח אין להיכנס למקומות המכורים לנכרי, אלא אם כן יש בכך צורך גדול.
- גם בקביעות שנה זו, כשחל ערב פסח בשבת, ניתן לגשת אל המקומות המכורים עד זמן זה בשבת קודש בבוקר, תוך הקפדה וזהירות שלא להסתובב עם החמץ בחדרים הנקיים מחמץ. כמו"כ אסור לגעת בחמץ במשך החג.
- לאחר צאת החג, הרב נפגש עם הנכרי על מנת לקנות ממנו את החמץ, וחוזר החמץ לבעליו הקודם.

זיכוי הרבי

- מתקנת אדמו"ר הזקן שמוכרים לנכרי את החמץ באמצעות "ערב קבלן". כיון שלא כל אחד יודע את כל פרטי הדינים הכרוכים בכך, לא ימכור בעצמו את החמץ לנכרי, אלא ימנה את הרב כשלוחו ויפה את כוחו למכור את החמץ שלו לנכרי.
- יש לזכות כמה שיותר יהודים במכירת חמץ. לכתחילה יש להסביר באופן המתאים את חשיבות מכירת החמץ כדי שיהודים ימכרו ברצון. בשעת הדחק ניתן למכור חמץ של אדם ללא ידיעתו. וכן למכור חמץ של אדם אף כשיש חשש חשש שהשתמש בו בפסח.

הדברים הנוכחיים במכירה

- במכירה זו מוכרים חמץ (אך אין צורך לכלול במכירה קטניות באם כתוב שהנם כשרים לפסח).
- במכירה זו כוללים אף את כלי החמץ באם יתכן שנשאר איזה חמץ הדבוק בהם. יתר הכלים הנקיים היטב מחמץ יש להצניעם במקום סגור, שלא יבוא להשתמש בהם במהלך החג.
- יש לזכור למכור את החמץ במקום העבודה (משרד, חנות, תאים בכתת הלימוד וכדומה). בחורי ישיבה, צריכים למכור את חמצם הנמצא בישיבה. כמו"כ על הנהלת הישיבות והמוסדות לעשות מכירת חמץ.
- אין מוכרים לנכרי מאכל או משקה שקיבלו מהרבי, אלא יש לאכלם לפני פסח.

מקורות: שו"ע או"ח סרכ"ו. סדר ברה"נ בסידור אדה"ז, פ"ג סי"ד. ספר המנהגים ע' 31 וע' 72. סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 222 הע' 118. וראה בהרחבה 'הלכה למעשה' - מועדים' בהוצאת מכון הלכה חב"ד חנוכה ופורים פט"ו. עריכה: הרב שמואל מקמל. הגהה: הרב משה קורנוויץ.

לרכישה בחנויות הספרים המובחרות
מצטרפים לאחד ממסלולי התומכים של מכון הלכה חב"ד ומקבלים את הספרים (בהתאם למסלול) עם צאתם לאור עולם ישירות לבית

לפרטים והצטרפות: 02-3011770

פסח חב"ד? אתה יכול

תזכורות לערב שבת הגדול שבת ערב פסח תשפ"א

מוגש לרגל חג הפסח תשפ"א

יו"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

צליית הזרוע (גרון עוף שהוסר ממנו רוב הבשר) בישול הביצה	מכירת חמץ יש לעשות מבעוד מועד, אך מי ששכח יכול לעשותה עד השקיעה של יום שישי
צחצוח נעליים, קשירת הציצית	שריפת החמץ (השריפה עם הלולב והערבות וכו')
הכנת החרוסת (אגוזים, תפוחים ואגסים)	השארת החמץ שנותר לסעודות השבת במקום שמור
הכנת מי מלח	סימון המקומות בהם ישנם דברים המכורים לנכרי
שטיפת וייבוש החסה	טבילת כלים והגעלת כלים
הפרשת תרומות ומעשרות	הכשרת השיניים
הפרשת חלה מן המצות באם לא הפרישו	ניקוי השואב אבק, המטאטא, המכונית והמחסן
בדיקת המצות מפני כפולות ונפוחות	בדיקת הכיסים של הבגדים מחמץ (בנוסף יש לבדוק גם בשבת את הכיסים של הבגדים שלובשו בשבת)
שקילת ה"כזיתים" (מצה כ-30 גרם. מרור כ-17 גרם) הכנת החזרת	תספורת וגזיזת הציפורניים
הכנת נרות שבת ונרות לחג	הכנת בגדי (השבת ו) החג: גיהוץ, הסרת תוויות ומדבקות, כפתורי רזרבה
הכנת נר שידלק עד צאת השבת עבור הדלקת נרות בליל החג	
סידור שעון השבת	

כניסת השבת: ירושלים: 6:19; ת"א: 6:34; חיפה: 6:26; באר שבע: 6:36
סוף זמן אכילת חמץ: 10:38; סוף זמן ביעור וביטול חמץ: 11:41
צאת השבת: ירושלים: 7:33; ת"א: 7:35; חיפה: 7:35; באר שבע: 7:35

לשאלות הלכתיות: קו לרב: 077.2251.770 | סמס לרב: 055.7081.737
 הגוגל של ההלכה < smslarav.co.il | דוא"ל: mhalachachabad@gmail.com
 לתרומות והצטרפות לאגודת התומכים: smslarav.co.il/donate

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

סדר ערב פסח החל בשבת

מוגש לרגל חג הפסח תשפ"א

יו"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

<ul style="list-style-type: none"> • בקביעות שנה זו בה חל ערב פסח בשבת, אין מתענים תענית בכורים ביום שישי אלא מקדימים ליום המישי. 	<p>יום המישי י"ב ניסן</p>
<ul style="list-style-type: none"> • לאחר שמנקים היטב את כל החדרים שצריך לבדוקם, יש לשמור שלא יתפזר חמץ בשום מקום מלבד מה שמיועד לאכילה עד לסעודת השבת בבוקר. את הבדיקה מתחילים מיד אחרי צאת הכוכבים, לאחר תפילת ערבית. לאחר הבדיקה מבטלים את החמץ שלא מצאנו - עיקר הביטול הוא בלב, ובנוסף אומרים זאת בפה, בנוסח "כל המירא" (הראשון). מי ששכח לבדוק בלילה, יבדוק ביום י"ג לאור הנר, ואם גם אז שכה, לא יבדוק בליל שבת אלא בליל יום-טוב. 	<p>ליל שישי אור לי"ג ניסן</p>
<ul style="list-style-type: none"> • בתפלת שחרית אומרים היום 'מזמור לתודה'. אומרים את פרשת "זאת הנוכת המזבח" עד "כן עשה את המנורה", שהיא כנגד שבט לוי. כמו בערב-פסח בכל שנה שורפים את החמץ עד "סוף זמן ביעור חמץ" (ראה לוח הזמנים המצורף בזה), לאחר שריפת החמץ אין אומרים 'כל המירא' (אומרים למחרת בשבת בבוקר), אלא רק את ה'יהי רצון' המופיע בסידור. • יש לנער את החמץ העלול להימצא בכיסי ובקפלי הבגדים, בתוך המכונית ובפחי האשפה, ולסגור היטב את החמץ המיועד לסעודות שבת. • באמירת שנים מקרא אומרים את שתי הפטרות - של פרשת השבוע, ו"וערבה לה". • לפני מנחה אומרים "הודו ו"פתח אליהו", כבכל ערב שבת. • לפני הדלקת נרות יש לתת לצדקה עבור שני הימים (בחו"ל ג' ימים) - השבת והיום-טוב. • ברכת הדלקת נרות כבכל ערב שבת. 	<p>יום שישי י"ג ניסן</p>
<ul style="list-style-type: none"> • בבוקר משכימים להתפלל שחרית ואין מאריכים בה. בקביעות זו ההפטרה היא הפטרת "וערבה לה". מעלות השחר נוהגים שלא לאכול מכל המינים הנכנסים בחרוסת ומרור עד לאחר ה'כורך' בליל הסדר (נוסף על האיסור לאכול מצה בערב פסח). מותר לאכול פירות, ירקות, בשר ודגים כל היום. אך משעה עשירית (שלוש שעות זמניות לפני הלילה) ואילך, אסור לאכול כמות שממלאת את כריסו באופן שבלילה לא יוכל לאכול מצה לתאבון. • ניתן לגשת אל המקומות המכורים לנכרי, עד "סוף זמן ביעור חמץ", תוך הקפדה וזהירות שלא להסתובב עם החמץ בחדרים הנקיים מחמץ. מותר לאכול חמץ עד סוף שעה רביעית (בלוחות השנה מצוינת שעה זו כסוף זמן אכילת חמץ), ויש לנקות ולטאטא הכול, להשליך את הפירורים לאסלה או להוציאם מחוץ לרשותנו. אם נותר חמץ, וכן אם נותרו שיירי חמץ דבוקים בכלים או בפה-האשפה, יש לשפוך עליהם חומר פוגם כגון אקונומיקה לפני "סוף זמן ביעור חמץ" (ראה לוח הזמנים המצורף בזה). מעט פרוורים שנשארים ברצפה, בטלים מאליהן. לאחר ניקוי וכילוי החמץ מבטלים את החמץ - עיקר הביטול הוא בלב, ובנוסף אומרים זאת בפה, בנוסח "כל המירא" (השני). • יש לשטוף היטב את הפה ולנקות את השיניים מכל חשש חמץ בעדינות שלא יצא דם, וכן לא ישתמש במברשת ומשחה. משעה זו אסור לטלטל חמץ והרי הוא מוקצה, ואם ראה חמץ יכפה עליו כלי עד אחרי יו"ט ואז יבערו. • כדאי להשתדל שינוחו במשך השבת ובפרט הילדים. אסור להכין מאומה עבור סדר הפסח, וכן לא יגללו את הס"ת למקום הקריאה של יו"ט. וכן אין מדליקים נרות יום-טוב, לפני צאת השבת והבדלה (בתפלה, או באמירת 'ברוך המבדיל בין קודש לקודש'). 	<p>שבת קודש י"ד ניסן</p>

<ul style="list-style-type: none"> יש להקדים את תפילת מנחה כך שיספיקו לומר את סדר קרבן פסח לפני השקיעה. לאחר תפילת מנחה אומרים את ההגדה, מ"עבדים היינו" עד "לכפר על כל עוונותינו", וסדר קרבן פסח. לסעודה שלישית, טועמים פירות דגים או בשר, אבל אין לאכול הרבה כדי שיאכל בלילה המצה לתיאבון. 	תפלת מנחה
<ul style="list-style-type: none"> בתפילת ערבית מתחילים שיר המעלות. ח"ק וברכו, ברכות ק"ש, וק"ש. ח"ק, תפלת עמידה של שלוש רגלים ומוסיפים ותודיענו. הלל שלם, ק"ש, עלינו. גם המתפלל ביחיד אומר הלל בברכה. שכה לומר ותודיענו: אם נזכר לפני התימת ברכת מקדש ישראל והזמנים, יאמר "ותודיענו" במקום שנזכר, וימשיך בתפילתו. אך אם כבר הזכיר את שם ה' שבחתימת הברכה – אינו חוזר. נשים שאינן מתפללות ערבית (וכן אדם הרוצה לעשות מלאכה (המותרת ביו"ט) לפני התפילה) יאמרו "בְּרוּךְ הַמְבַדֵּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ" (בלא שם ומלכות), ורק אח"כ יהיו מותרות בהדלקת נרות יו"ט ובהכנה לסדר. 	תפילת ערבית בליל פסח החל במוצאי שבת
<ul style="list-style-type: none"> סדר הקידוש – יקנה"ז, כמפורט בהגדה. אין מברכים על הבשמים. לברכת "בורא מאורי האש" אין מקרבים את הנרות, אין מאחדים את השלהבות שלהם ואין מביטים בציפורניים, אלא רק מסתכלים בנרות בעת הברכה. בברכת "אשר גאלנו" שבסיום ההגדה, אומרים "מן הפסחים ומן הזבחים". 	ליל הסדר החל במוצאי שבת
<ul style="list-style-type: none"> יש ללמוד את ההלכות המיוחדות לקביעות זו מכירת חמץ יש לעשות מבעוד מועד, אך מי ששכח יכול לעשותה עד השקיעה של יום שישי סימון המקומות בהם ישנם דברים המכורים לנכרי טבילת כלים והגעלת כלים ניקוי השואב אבק, המטאטא, המכונית והמחסן בדיקת הכיסים של הבגדים מחמץ (בנוסף יש לבדוק גם בשבת את הכיסים של הבגדים שלובשים בשבת) תספורת וגזיזת הציפורניים הכנת בגדי (השבת ו)החג: גיהוץ, הסרת תוויות ומדבקות, כפתורי רזרבה צחצוח נעליים צליית הזרוע (גרון עוף שהוסר ממנו רוב הבשר) בישול הביצה הכנת החרוסת (אגוזים, תפוחים ואגסים) הכנת מי מלח שטיפת וייבוש החסה הפרשת תרומות ומעשרות הפרשת חלה מן המצות באם לא הפרישו בדיקת המצות מפני כפולות ונפוחות שקילת ה"כזיתים" (מצה כ-30 גרם. מרור כ-17 גרם) הכנת החזרת הכנת נרות שבת ונרות לחג הכנת נר שידלק עד צאת השבת עבור הדלקת נרות בליל החג 	תזכורות חשובות לפני כניסת השבת

כניסת השבת: ירושלים: 6:19; ת"א: 6:34; חיפה: 6:26; באר שבע: 6:36 | **סוף זמן אכילת חמץ:** 10:38; סוף זמן ביעור וביטול חמץ: 11:41
צאת השבת: ירושלים: 7:33; ת"א: 7:35; חיפה: 7:35; באר שבע: 7:35

מקורות: לימוד ההלכות: שיחת ש"פ משפטים תשמ"א (שיחות קודש תשמ"א ח"ב ע' 351-353). תענית בכורות: שו"ע אדה"ז או"ח סת"ע ס"ז. נטע"ג ע"פ שחל בשבת פ"ב. בדיקת חמץ: שו"ע אדה"ז או"ח סת"ה ס"ג וסתמ"ד ס"ה-ו. נטע"ג ע"פ שחל בשבת פ"ו, ופ"ט הע' י. דיני י"ג בניסן: שו"ע אדה"ז או"ח סתמ"ד ס"ח. נטע"ג ע"פ שחל בשבת פ"ז, פ"ט פ"י. סדר שבת ע"פ: מג"א ס' רצ סק"א. שו"ע אדה"ז או"ח סתמ"ד ס"ז וס"ט. סידור אדה"ז סדר ק"פ. נטע"ג ע"פ שחל בשבת פכ"ג ופל"ג. ביעור החמץ: שו"ע אדה"ז או"ח סתע"א ס"ב, סתמ"ד ס"ג-ד וס"י. כה"ח סתמ"ד סקל"ב. נטע"ג ע"פ שחל בשבת פכ"ה-ו. יו"ט החל במוצאי ש"ק: שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"א ס"ד, סרצ"ט ס"ז-ט. מט"א סתקצ"ט ס"ז. הגדה של פסח. וראה לקו"ש הל"א ע' 191. שו"ת שבט הלוי ח"ט סכ"ג. פסק"ת סרצ"ד הע' 10. וראה ספר 'הלכה למעשה' (בהוצאת מכון הלכה חב"ד) מועדים – פסח פרק יז.

עריכה: הרב שמואל מקמל. הגהה: הרב משה קורנרויץ.

לרכישה בחנויות הספרים המובחרות
מצטרפים לאחד ממסלולי התומכים של מכון הלכה חב"ד ומקבלים את הספרים (בהתאם למסלול) עם צאתם לאור עולם ישירות לבית
לפרטים והצטרפות: 02-3011770

פסחב"די?

אתה יכול

ההגדה
העומדת

הלכה
למעשה
פסח

לשאלות הלכתיות: קו לרב: 077.2251.770 | סמס לרב: 055.7081.737
הגוגל של ההלכה < smslarav.co.il | דוא"ל: mhalachachabad@gmail.com
לתרומות והצטרפות לאגודת התומכים: smslarav.co.il/donate

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

תזכורות למוצאי יו"ט ראשון של חג הפסח ודיני הטועה בתפלתו

בתפלת ערבית יש לזכור: מוריד הטל, אתה
חוננתנו, ותן ברכה, יעלה ויבוא, ספירת העומר

מוגש לרגל חג הפסח תשפ"א

יו"ל ע"י מכון הלכה הב"ד (ע"ר)

הטעות	מתי נזכר	הדין
אמר (משיב הרוח) ומוריד הגשם	לפני שאמר "מכלכל חיים"	יתקן את עצמו וימשיך בתפלתו
	אחרי שאמר "מכלכל חיים" (אף אם נזכר בתוך כדי דיבור)	חוזר לראש הברכה "אתה גיבור..."
	אחר שאמר את שם ה' בחתימת הברכה "מחיה המתים"	חוזר לראש התפילה
	אחר שסיים תפלתו	ישוב ויתפלל תפלת שמונה עשרה שנית, ואם כבר הגיע זמן תפילה שאחריה מתפלל פעמיים שמונה עשרה כשהשנייה לשם תשלומין
מסופק האם אמר בתפלתו "משיב הרוח ומוריד הגשם" או "מוריד הטל", עד ל' יום בחזקת שהזכיר כפי שרגיל וצריך לחזור, לאחר ל' יום אינו צריך לחזור.		
שכח לומר "אתה חוננתנו"	לפני שאמר ה' שבסיום הברכה	יתחיל מיד "אתה-חוננתנו", ויאמר אחר כך: "חוננו מאתך .. ברוך אתה ה' חונן הדעת"
	אחר שאמר ה' שבסיום הברכה	יסיים את תפלתו ולא יחזור בעבור ההבדלה, ואם ירצה לעשות מלאכה לפני שיבדיל על הכוס, יאמר תחילה "ברוך המבדיל בין קדש לחול" (בלי הזכרת שם ה')
	לאחר שסיים תפלתו	שכח ועשה מלאכה או טעם: יחזור ויתפלל שוב ערבית ויבדיל בתפילה יזהר שלא לעשות שום מלאכה קודם שיבדיל על הכוס, או שיאמר לאחר התפילה "ברוך המבדיל בין קודש לחול" בלא שם-ומלכות, ואז יוכל לעשות מלאכה
אמר ותן טל ומטר	באמצע הברכה, בסוף הברכה, או שנזכר באחת הברכות שאחריה	יחזור לתחלת ברכת "ברך עלינו"
	אחר שסיים תפלתו	ישוב ויתפלל שנית, ואם כבר הגיע זמן תפילה שאחריה מתפלל פעמיים שמונה עשרה כשהשנייה לשם תשלומין
המסופק האם אמר בתפלתו "ותן טל ומטר" או "ותן ברכה" - עד ל' יום בחזקת שהזכיר כפי שרגיל וצריך לחזור, לאחר ל' יום אינו צריך לחזור.		

הטעות	מתי נזכר	הדין
שכה יעלה ויבוא	קודם שאמר את השם בברכת "המחזיר שכינתו לציון"	חוזר ל"יעלה ויבא" ואומר אח"כ שוב "ותחזינה"
	אחר שאמר את שם ה' בברכת "המחזיר שכינתו"	יסיים את הברכה ואחריה יאמר יעלה ויבוא וימשיך מודים
	אחר שסיים ברכת "המחזיר שכינתו לציון", לפני שאמר "מודים"	אומר במקום שנזכר, וימשיך "מודים"
	לאחר שהתחיל מודים	חוזר ל"רצה"
	נזכר לאחר "יהיו לרצון" השני	חוזר לראש התפילה, ואם כבר הגיע זמן תפילה שאחריה מתפלל פעמיים שמונה עשרה כשהשנייה לשם תשלומין
המסופק האם אמר "יעלה ויבוא" יחזור לראש התפילה		
שכה ספירת העומר	במהלך היום	יספור ללא ברכה, ומהלילה הבא ימשיך לספור בברכה
	בבין השמשות	יספור מיד ללא ברכה, ומהלילה הבא יקפיד לשמוע הברכה מאחר
	בלילה הבא	ימשיך לספור מעתה ללא ברכה

עריכה: הרב שמואל מקמל. הגהה: הרב משה קורנוויץ.

מקורות: שו"ע אדה"ז סק"ח ט"ז, סקי"ד ט"ד וס"י, סקי"ז ט"ב-ג, סרצ"ד ט"ג-ז, טי' תצ ט"ג. וראה קצוה"ש סכ"א בדה"ש ס"ק יב, סצ"ג בדה"ש ס"ק ח. לוח כולל חב"ד. וראה ספר 'הלכה למעשה' (בהוצאת מכון הלכה חב"ד) מועדים - פסח פרק כג.

מגיעים מוכנים לפסח

פסחב"די? אתה יכול

לרכישה בחנויות הספרים המובחרות

מצטרפים לאחד ממסלולי התומכים של מכון הלכה חב"ד ומקבלים את הספרים (בהתאם למסלול) עם צאתם לאור עולם ישירות לבית

לפרטים והצטרפות: 02-3011770

ההגדה
העומדת

הלכה
למעשה
פסח

לשאלות הלכתיות: קו לרב: 077.2251.770 | סמס לרב: 055.7081.737 | mhalachachabad@gmail.com | דוא"ל: smslarav.co.il < הגוגל של ההלכה > | smslarav.co.il/donate לתרומות והצטרפות לאגודת התומכים:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

דיני ספירת העומר

מוגש לרגל ימי ספירת העומר תשפ"א

יו"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

<ul style="list-style-type: none"> • לכתחילה מצוה מן המובחר לספור בתחילת הלילה מיד אחר ערבית, לפני אמירת 'עלינו לשבח'. ויש להשתדל לספור לפני חצות הלילה. אם לא ספר בתחילת הלילה, זמנה עד עלות השחר. באם עבר עלות השחר וטרם ספר, יספור ללא ברכה. אך בשאר הימים ימשיך לספור בברכה. 	<p>זמן הספירה</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • מצות עשה על כל איש מישראל לספור את ספירת העומר. נשים פטורות מלספור ספירת העומר, אולם נוהגות הנשים לספור ספירת העומר בברכה. קטן שהגיע לחינוך – כבן שש שבע, מחנכים אותו לספור ספירת העומר בכל יום ובברכה. קטן שהגיע למצוות באמצע ימי הספירה, ממשיך ספירתו בברכה. 	<p>החייבים בספירה</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • החל מחצי שעה לפני השקיעה אסור לאכול פת או מזונות משיעור "כביצה" (54 גרם) עד שיספור ספירת-העומר, שמא ימשך באכילתו וישכח לספור. ואם התחיל לאכול לאחר השקיעה, צריך להפסיק לאכול עד שיספור. אך אם התחיל לפני השקיעה אינו חייב להפסיק מסעודתו ולספור. ויש מתירים לאכול לפני ספירת העומר גם אם הגיע כבר זמן הספירה, אם ממנה אדם או תזכורת אחרת שתזכיר לו לספור, או שיש לו מניין קבוע שבו מתפלל. • שאר מאכלים שאינם ממיני דגן, כמו פירות, וכן כל המשקאות (שאינם משכרים) שברכתם האחרונה היא "בורא-נפשות", מותרים לפני הספירה גם בכמות גדולה יותר. • כמו"כ נוהגים שלא לעשות מלאכה מהשקיעה עד שיספור ספירת העומר, בין אנשים ובין נשים. אך מותר לעשות את מלאכות הבית שאין בהן שיהוי כגון בישול, אפיה וניקיון. 	<p>אכילה ושתיה ומלאכה קודם הספירה</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • לפני הברכה על הספירה, יש לדעת תחלה איזה יום הוא מהספירה, בכדי שידע על מה הוא מברך. • נכון (תמיד) לדעת ולכוון שהספירה הנוכחית הינה חלק מספירת שבעה שבועות. • לכתחילה יש לברך ולספור את ספירת-העומר בעמידה, ולכן יש להקפיד שלא להישען על שום דבר באופן כזה שאם יסולק יוכל ליפול כתוצאה מכך. ואם ספר או ברך מיושב יצא. בשעת אמירת הברכה, יש לכוון במחשבה את ה'ספירה' של אותו הלילה – 'חסד שבחסד' או 'גבורה שבחסד' וכן הלאה, וכן תיבה אחת של מזמור "אלקים יחננו", ואות אחת מפסוק "ישמחו", ולתיבה אחת של "אנא בכה", השייכים לאותו יום כפי שמצוין בסידור. 	<p>אופן הספירה</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • שכח לספור בתפלת ערבית, יספור במשך הלילה. • אם נזכר במשך היום שלא ספר בלילה – יספור ללא ברכה, ובלילות הבאים ימשיך לספור בברכה. • אך אם לא נזכר ביום ימשיך לספור מיום זה והלאה ללא ברכה. המסופק אם ספר בלילה הקודם, ממשיך לספור בברכה. 	<p>שכח לספור</p>	
<p>טעה בעת הברכה:</p>		
<p>טעה בדעתו בעת הברכה (כגון שבירך על דעת לספור ארבעה ימים, ולאחר שבירך נזכר שצריך לספור חמשה) < אינו צריך לברך שנית אלא יספור מיד כראוי</p>		
<p>טעה בעת הספירה (כגון שהיה צריך לומר "ששה ימים" ואמר "חמשה ימים"):</p>		
<p>הפסיק בדברים אחרים צריך לברך שנית ולספור כראוי</p>	<p>עבר יותר מכדי דבור כל עוד ולא הפסיק בדברים אחרים – יתקן ויאמר את מספר הימים הנכון, ואינו צריך לברך שנית, אך צריך לומר שוב לפני הספירה: "היום"</p>	<p>נזכר מיד יאמר מיד את מספר הימים הנכון</p>

<ul style="list-style-type: none"> השואל את חברו, החל מפלג המנחה, מה הספירה הערב, יענה לו "אתמול היה כך וכך", ולא יאמר "היום כך וכך". אם טעה וענה "היום כך וכך" - אם היה זה לפני השקיעה, אף על פי כן יספור אחרי ערבית בברכה. אך אם זה היה אחר השקיעה, לא יברך לאחר מכן על הספירה. והוא הדין אם ענה לחברו בשפה אחרת ולא בלשון הקודש, אינו יכול לחזור ולברך. אמנם, אם כיוון בפירוש שלא לצאת ידי חובת הספירה באמירה זו, יספור בברכה. אם ענה לחברו רק במספר הימים - שאמר שלושה ימים, ארבעה ימים וכדומה, ולא אמר "היום" - יספור לאחר מכן בברכה. השואל יכול לברך בכל מצב - מאחר ועצם שאלתו היא כאילו שכיוון בבירור שאינו רוצה לצאת כעת ידי חובה בשמיעת הספירה מחבירו; וכן כששומעים את הספירה מהש"ץ אין צריכים לכוון לא לצאת ממנו, כיון שעצם זה שהולכים לספור מיד בעצמם נחשב כאלו כיוונו זאת בפירוש. 	<p>הספור שלא בכוונה</p>
<ul style="list-style-type: none"> מי שטס ממדינה למדינה, שיש הפרשי שעות בין המקום שיצא משם לבין המקום שנמצא בו כעת - נוהג בספירה לפי אותו מקום שנמצא בו כעת. יש להימנע ככל האפשר מלעבור את קו התאריך בימי הספירה. כאשר צריך לנסוע למדינה שעוברים בדרכה את 'קו תאריך', יאריך את הדרך ויסע מהכיוון הנגדי - באופן שלא יעבור את 'קו התאריך'. 	<p>העובר ממדינה למדינה</p>

מקורות: רמב"ם הלכות תמידין ומוטפין פ"ז הכ"ג. טוש"ע ונ"כ ושו"ע אדה"ז או"ח סתפ"ט. כה"ח שם ס"ק טו. דברי נחמיה בהערותיו על סי"ב שבשו"ע אדה"ז שם ד"ה "אלא ששמע". לקו"ש ח"א ע' 270. ח"י"ב ע' 235 בהע', וחל"ח ע' 10. ציץ אליעזר ח"ד סנ"ה. נטע"ג פסח ח"ג פכ"ו ס"ד-ה, פל"א ס"ג-ד, פל"ג ס"א-ב. וראה בהרחבה 'הלכה למעשה - מועדים' (בהוצאת מכון הלכה חב"ד) חג השבועות פ"א.

עריכה: הרב שמואל מקמל. הגהה: הרב משה קורנוויץ.

מ ג י ע י מ מ ו כ נ י מ ל פ ס ח

פסחב"די? אתה יכול

לרכישה בחנויות הספרים המובחרות
מצטרפים לאחד ממסלולי התומכים של מכון הלכה חב"ד ומקבלים את הספרים (בהתאם למסלול) עם צאתם לאור עולם ישירות לבית

לפרטים והצטרפות: 02-3011770

לשאלות הלכתיות: קו לרב: 077.2251.770 | סמס לרב: 055.7081.737 | mhalachachabad@gmail.com | דוא"ל: smslarav.co.il < הגוגל של ההלכה >
לתרומות והצטרפות לאגודת התומכים: smslarav.co.il/donate

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מדיני חול המועד וקדושתו

מוגש לרגל חול המועד פסח תשפ"א

י"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

<p>אסור להסתפר בחול המועד. נטילת ציפורניים בחול המועד מותרת רק בשינוי, כגון בפיו, אך לא באמצעות כלי. ומי שנטל ציפורניו כבר בערב החג ורוצה ליטול שוב בכלי לקראת החג השני או שבת חול-המועד כמנהגו בכל ערב שבת ויום-טוב, יש לו על מי שיסמוך. אשה הצריכה לכך לצורך מצוה נוטלת ציפורניה כדרכה.</p>	<p>תפירת וגיזת הציפורניים</p>	<ul style="list-style-type: none"> • חול המועד נקרא בתורה "מקרא קודש". אמנם, ימי חול המועד אינם אסורים בכל המלאכות האסורות ביום טוב, אלא במקצתן (כדלקמן). • כל דבר שיש בו טרחה יתירה ואינו לצורך המועד, למרות שאין בעשייתו מלאכה, אסור לעשותו בחול-המועד. • כל המלאכות שאסור ליהודי לעשותן בחול המועד, אסור גם לומר לגוי לעשותן. • נכון וראוי שכל אדם, בין עובד עצמאי בין שכיר, יסדר שימי החופש מעבודתו יהיו בימי חול המועד. אך אם עלול להפסיד את מקום עבודתו עקב כך – יכול לעבוד בחול המועד, וראוי שישאל רב תחלה ויעשה כהוראתו. 	<p>איסור עשיית מלאכה</p>
<p>כביסה אסורה בחול המועד, אולם בגדים שרגילים להתלכלך תדיר, כמו בגדים של תינוקות וקטנים, מותר לכבס בחול-המועד לצורך המועד כשאין לו אחר להחליף. כשמכבסים בגדים אלו אסור לצרף אליהם בגדים של גדולים, אולם אם ישנו השש אמיתי שהבגדים ייזקו נזק בלתי-הפיך שאין דרך למנעו מלבד באמצעות כביסה, ניתן לצרפם לכביסת הקטנים (אך בדרך-כלל אין לעשות זאת כיוון שדי בנקיון מקומי בכדי שלא יתקלקל הבגד). אם התלכלכו נעליו ואין לו נעליים אחרות, מותר לצחצחן בחול המועד.</p>	<p>כביסה</p>	<p>מלאכות לצורך אכילה, מלאכות המוגדרות כ'דבר האבד' (ראה הסבר להלן), (ובלבד שעושה לעצמו או לאחרים בחינם), וכן התירו לעשות מלאכה לצורך הכנסה מינימלית, אם אין לו מה לאכול במועד. אף שאין לשכור ולרכוש דירה בחול המועד, שכירת רכב וכדומה במועד לצורך המועד – מותרת. לגבי מלאכות שהן צורך המועד או צורך הרבים יש לשאול רב באיזה אופן ניתן לעשותם.</p>	<p>המלאכות שהותרו</p>
<p>מלאכת הכתיבה אסורה אף היא בחול-המועד ככל המלאכות, ומותרת רק לצורך, ונהגו לכתוב בשינוי קצת (שורה ראשונה באלכסון). וכתיבה אומנותית כגון כתיבה באותיות מרובעות, גרפיות ואף ציורים אמנותיים אסורים בחול-המועד, אלא אם כן נדרשת היא לצורך רבים לצורך המועד או לצורך מצווה, או כשישנה הברקה של חידוש תורה שלא תשמר לולא הכתיבה. ומותר לתת לילד בחול-המועד לכתוב ולצייר ציורים פשוטים לצורך תענוג ושעשוע, ומעל גיל מצוות ראוי לעשות זאת בשינוי מעט. גם מכתובה במחשב יש להימנע בחול המועד, אך קלה היא מכתובה רגילה, ולכן במקום שהוא צורך המועד ניתן לכתוב במחשב מבלי להדפיס. וכן צילום תמונות אסור במועד, אא"כ זה דבר שקורה רק במועד, ויש להקל לצלם בצילום דיגיטלי.</p>	<p>כתיבה וצילום</p>	<p>כל דבר שעלול להיזק אם לא יטפלו בו בזמן מותר לעשות את המלאכות הנצרכות לצורך כך בחול המועד. מלאכת 'דבר האבד' מותר לעשותה אפילו כדרך שעושה בחול. אך ישתדל למעט בטירחה ככל שניתן. אין לתכנן מלפני החג לעשות את מלאכת 'דבר האבד' במועד. והעושה כן, קנסוהו חכמים לאבד מלאכתו.</p>	<p>מלאכת דבר האבד</p>
<p>ייפוי ותיקון הגוף הנעשים לצורך המועד, התירו במועד. לכן, מותר לחמם מים ולהתרחץ בהם, לצחצח שיניים, וכיוצא בזה. וכן כל רפואה מותרת בחול המועד כשיש בכך צורך. אפילו לחולה שאין בו סכנה מותר לקחת תרופות וויטמינים בחול המועד.</p>	<p>תיקון הגוף</p>	<p>ייפוי ותיקון הגוף הנעשים לצורך המועד, התירו במועד. לכן, מותר לחמם מים ולהתרחץ בהם, לצחצח שיניים, וכיוצא בזה. וכן כל רפואה מותרת בחול המועד כשיש בכך צורך. אפילו לחולה שאין בו סכנה מותר לקחת תרופות וויטמינים בחול המועד.</p>	<p>תיקון הגוף</p>

- מותר לנקות את הבית כדרכו ע"י שטיפה לצורך המועד, כיון שאין זה מעשה אומנות. אך ניקיון יסודי שאין דרכו להיעשות בתדירות אסור. וכן אסור לסייד ולצבוע את הבית בחול המועד.
- מותר לתקן תקלה חיונית בבית ובכליו בהול המועד, אולם אם התקלה הייתה ידועה קודם החג ודחו את התיקון לחול-המועד התיקון אסור, אלא במצב שיש בו חשש סכנה.

חייב אדם לשמח את אשתו בבגדים ותכשיטים לפי ערך ממונו, כמו כן יש לקנות לילדים ממתקים ומיני מגדים, לכבוד המועד, ולעשות דברים שמביאים אותם לידי שמחה. וכן ישנו חיוב לשתות לפחות רביעית יין בכל יום מימי המועד, אך יש להימנע משתייה מופרזת. כמו כן יש מצוה באכילת בשר בהמה, או לפחות בשר עוף. וכן יש מצוה לקבוע סעודה חשובה על הפת ולפחות סעודה אחת בכל יום. ונוהגים שהמפה החגיגית תהיה מונחת על השלחן בכל ימי חול המועד כביום טוב. יש להרבות בלימוד התורה בימי המועד.

- **שכח יעלה ויבוא בתפלתו** - אם נזכר קודם שאמר את השם בברכת "המחזיר שכינתו לציון": חוזר ל"יעלה ויבא" ואומר אח"כ שוב "ותחזינה" < אחר שאמר את שם ה' בברכת "המחזיר שכינתו": יסיים את הברכה ואחריה יאמר יעלה ויבוא וימשיך "מודים" < אחר שסיים ברכת "המחזיר שכינתו לציון" (לפני שאמר "מודים"): אומר במקום שנזכר, וימשיך "מודים" < לאחר שהתחיל מודים: חוזר ל"רצה" < נזכר לאחר "יהיו לרצון" השני חוזר לראש התפילה - ואפילו אם שכח בערבית חוזר (בשונה מראש חודש) < אם כבר הגיע זמן תפילה שאחריה: מתפלל פעמיים שמונה עשרה כשהשנייה לשם תשלומין, ואם נזכר שלא אמר יעלה ויבוא בתפלת שחרית, ונזכר אחרי שכבר התפלל מוסף - לא יחזור.
- **שכח יעלה ויבוא בברכת המזון** - אם נזכר לאחר שאמר שם ה' שבברכת "בונה ירושלים": יסיים הברכה, וכל זמן שלא התחיל עדיין ברכת 'הטוב והמטיב' אומר: "בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן מוֹעֲדִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה אֶת-יּוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה" (ואינו חותם בהזכרת שם ה') < ואם נזכר ששכח 'יעלה ויבוא' לאחר שהתחיל 'הטוב והמטיב', אינו חוזר.

מקורות: מלאכות: טוש"ע ונ"כ או"ח סתק"ל, סתקל"א, סתקל"ה, סתקמ"ג. שו"ע אדה"ז או"ח סת"ס"ח ס"ז. ביאור הלכה סתקמ"ה ד"ה אפילו מלאכות. כה"ח סתקל"ב סק"ה. שלחן מנחם ח"ב ע' רנז ובהנסמן בהע' שם (צילום). חול-המועד כהלכתו פ"ה ס"ח וסכ"ח, פ"ו ספ"ד, סצ"ח וסק"א (וראה שם הוספות ותיקונים ע' תמו), פ"ד סל"ד. וראה בהרחבה 'הלכה למעשה' - מועדים' (בהוצאת מכון הלכה חב"ד) תשרי (מהדורת תש"פ) פ"ל. שמחת המועד: ירושלמי מו"ק פ"ב ה"ג. חינוך מצוה שכג. כלבו סו"ס ס. שו"ע אדה"ז או"ח סתקכ"ט ס"ז. מ"ב סתק"ל סק"א. חוה"מ כהלכתו פ"א ס"ט, וסכ"ו-ז. הזכרת קדושת היום: שו"ע אדה"ז ס' קכו ס"ג (לענין ר"ח), סקפ"ח ס"י, סת"צ ס"ג.

עריכה: הרב שמואל מקמל. הגהה: הרב משה קורנוויץ.

מגיעים מוכנים לפסח

פסחב"די? אתה יכול

לרכישה בחנויות הספרים המובחרות

מצטרפים לאחד ממסלולי התומכים של מכון הלכה חב"ד ומקבלים את הספרים (בהתאם למסלול) עם צאתם לאור עולם ישירות לבית

לכרטיס והצטרפות: 02-3011770

ההגדה
העומדת

הלכה
למעשה
פסח

לשאלות הלכתיות: קו לרב: 077.2251.770 | סמס לרב: 055.7081.737 | הגוגל של ההלכה < smslarav.co.il | דוא"ל: mhalachachabad@gmail.com | לתרומות והצטרפות לאגודת התומכים: smslarav.co.il/donate

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד